

Notă informativă la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

Cadrul legal în vigoare, în special Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului și Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prevede că atât judecătorii și procurorii, cât și membrii familiilor lor, se află sub protecția statului. În caz de atentare la viața și sănătatea acestora, amenințarea lor sub orice formă, legea le oferă dreptul de a fi asigurați de către organele afacerilor interne cu mijloace de apărare.

Deși ambele legi sus-menționate prevăd că organele afacerilor interne sînt obligate să ia măsurile de rigoare în vederea asigurării securității judecătorului, procurorului și a membrilor familiilor lor, precum și a integrității bunurilor acestora, la momentul actual, structurile Ministerului Afacerilor Interne, potrivit cadrului normativ special, nu au această competență. Or, ca rezultat al reformei în sectorul justiției, efectuată pe parcursul anilor 2016-2017, au fost excluse o serie de atribuții ale Poliției în domeniul de asigurare a înfăptuirii justiției.

În condițiile date, se atestă că prevederile cadrului normativ existent ce prevăd dreptul judecătorilor și procurorilor de a beneficia de securitate în caz de atentare la viața și sănătatea lor au rămas a fi declarative și nu asigură implementarea unui mecanism eficient de asigurare a securității acestora.

Este de menționat că, în procesul de asigurare contrainformativă a autorităților publice și în cel de acordare a sprijinului necesar la contracararea criminalității, ce pot crea pericol pentru securitatea statului, s-a constatat că exponenții lumii criminale, precum și anumite categorii de persoane interesate în gestionarea unor cauze penale sau civile de rezonanță în societate întreprind diferite acțiuni pentru a determina sau impune judecătorii și procurorii să-și exercite atribuțiile de serviciu și să examineze cauzele respective contrar rigorilor legii.

Astfel, în contextul în care în ultima perioadă apar diverse semnale de la organele competente ale statului precum că asupra factorilor de decizie implicați în investigarea și examinarea dosarelor de interes public și național (cele legate de furtul miliardului, concesionarea aeroportului etc.) sunt tendințe de presiuni și intimidări, se impune amendarea cadrului normativ care să permită implementarea unui mecanism corespunzător de asigurare a protecției de stat a acestora.

Totodată, crearea unui asemenea mecanism va asigura și independența justiției. Or, soluționarea corectă, în limitele cadrului normativ, a cauzelor civile sau penale are menirea de a consolida statul de drept în Republica Moldova, iar intervenția pentru a influența deciziile pe aceste cauze poate avea consecințe grave pentru securitatea statului.

În acest sens, se propune amendarea Legii nr. 320/2012 și instituirea atribuției organelor afacerilor interne de a asigura, la sesizarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, la cererea motivată a persoanei sau a altor instituții interesate, securitatea judecătorilor, procurorilor și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției.

Totodată, avînd în vedere că imixtiunea criminalității organizate în buna desfășurare a cauzelor civile și penale constituie o amenințare la adresa securității statului, se propune instituirea atribuției Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova de elaborare și realizare, în limitele competenței, a unui sistem de măsuri orientate spre descoperirea, prevenirea și contracararea acțiunilor de intimidare, influențare, amenințare, atentare la viața, sănătatea, libertatea sau inviolabilitatea judecătorilor și procurorilor, precum și a membrilor familiilor lor, dacă aceste acțiuni sunt legate de exercitarea atribuțiilor de serviciu.

Concomitent, se instituie obligația Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, în cazul identificării unor factori de risc, de a sesiza organele afacerilor interne sau, după caz, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, privind existența unor astfel de acțiuni, în scopul asigurării de către autoritățile statului a protecției și pazei corespunzătoare pentru persoanele vizate.

Totodată, urmează a fi înăsprite și măsurile punitive în privința persoanelor ce întreprind acțiuni ilegale în privința categoriilor menționate de persoane cu funcții de demnitate publică. În acest context, se propune completarea Codului penal cu o componentă nouă de infracțiune ce va incrimina amenințările și acțiunile ilegale împotriva judecătorilor și procurorilor. Iar drept reper a fost preluată norma penală generală, care incriminează acțiunile ilegale împotriva oricărei persoane cu funcție de răspundere.

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**
pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Articolul 22 din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.42–47, art.145), cu modificările ulterioare, se completează cu litera b) cu următorul cuprins:

„b) asigură securitatea judecătorilor, procurorilor și a altor persoane care contribuie la îndeplinirea justiției, la sesizarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, la cererea motivată a persoanei sau a altor instituții interesate, în condițiile legii;”.

Art. II. - La articolul 6 din Legea nr.134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.361–369, art.673), cu modificările ulterioare, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Președintele Republicii Moldova dispune acordarea protecției și altor persoane cu funcții de demnitate publică sau membrilor familiilor lor, la sesizarea Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova, la solicitarea altor instituții interesate sau din inițiativă proprie, dacă se constată o stare de pericol sau dacă există informații despre organizarea de acțiuni prin care s-ar atenta la viața, integritatea fizică, libertatea de acțiune și sănătatea lor.”

Art. III. - Legea nr. 753/1999 privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.156, art.764), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 7 litera a) se completează, în final, cu un alineat nou cu următorul conținut:

„- acțiunile de intimidare, influențare, amenințare, atentare la viața, sănătatea, libertatea sau inviolabilitatea judecătorilor, procurorilor, precum și a membrilor familiilor lor, dacă aceste acțiuni sunt legate de exercitarea atribuțiilor de serviciu;”.

2. Articolul 9 se completează cu litera l)¹ cu următorul cuprins:

„l)¹ să sesizeze organele afacerilor interne sau, după caz, Serviciul de Protecție și Pază de Stat privind existența acțiunilor de intimidare,

influențare, amenințare, atentare la viața, sănătatea, libertatea sau inviolabilitatea judecătorilor, procurorilor, precum și a membrilor familiilor lor, dacă aceste acțiuni sunt legate de exercitarea atribuțiilor de serviciu, în scopul asigurării protecției și pazei a acestora;”.

Art. IV. - Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 303, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Amestecul, sub orice formă, în activitatea specială de investigații, în activitatea organelor de urmărire penală, în activitatea instanțelor de judecată naționale sau în activitatea personalului instanțelor de judecată internaționale cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 700 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani.”

2. Codul se completează cu articolul 349¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 349¹.** Amenințarea sau violența săvârșită împotriva judecătorului sau procurorului

(1) Amenințarea cu nimicirea bunurilor săvârșită împotriva judecătorului, procurorului sau a rudelor lor apropiate, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 800 la 1550 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 220 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.

(2) Amenințarea cu moartea, cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății, fie cu privarea de libertate, săvârșite împotriva judecătorului, procurorului sau a rudelor lor apropiate, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de pînă la 4 ani.

(3) Aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate, fie nimicirea bunurilor săvârșite împotriva judecătorului, procurorului sau a rudelor lor apropiate, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu,

se pedepsesc cu închisoare de pînă la 6 ani.

(4) Aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea judecătorului, procurorului sau a rudelor lor apropiate, în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu,

se pedepsește cu închisoare de pînă la 8 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4) însoțite de:

a) distrugerea bunurilor prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane;

c) daune materiale în proporții mari;

d) alte urmări grave,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.”

Art. V. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la adoptarea prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**ЗАКОН****о внесении изменений в некоторые законодательные акты**

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. - Статью 22 Закона № 320/2012 о деятельности Полиции и статусе полицейского (Официальный монитор Республики Молдова, 2012 г., № 42-47, ст. 145), с последующими изменениями и дополнениями, дополнить пунктом b) следующего содержания:

«b) по обращению Службы информации и безопасности Республики Молдова и по обоснованному заявлению лица или других заинтересованных учреждений обеспечивает безопасность судей, прокуроров и других лиц, содействующих отправлению правосудия, в соответствии с законом;».

Ст. II. - Часть (3) статьи 6 Закона № 134/2008 о Службе государственной охраны (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2015 г., № 361-369, ст. 673), с последующими изменениями, изложить в следующей редакции:

„(3) Президент Республики Молдова по обращению Службы информации и безопасности Республики Молдова и по запросу заинтересованных учреждений или по своей инициативе распоряжается о предоставлении охраны и другим высокопоставленным лицам или членам их семей при обнаружении угрозы или наличии информации об организации действий, которые могут угрожать их жизни, физической целостности, свободе действий и здоровью;».

Ст. III. - В Закон № 753/1999 о Службе информации и безопасности Республики Молдова (Официальный монитор Республики Молдова, 1999 г., № 156, ст. 764), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Пункт а) статьи 7 дополнить новой частью следующего содержания:

«- действия по запугиванию, влиянию, угрозе, посягательству на жизнь, здоровье, свободу или неприкосновенность судей, прокуроров, связанные с исполнением ими служебных обязанностей, а также членов их семей;».

2. Статью 9 дополнить пунктом 1)¹ следующего содержания:

«1)¹ уведомлять органы внутренних дел или, при необходимости, Службу государственной охраны о наличии действий по запугиванию, влиянию, угрозе, посягательству на жизнь, здоровье, свободу или неприкосновенность судей, прокуроров, связанных с исполнением ими служебных обязанностей, а также членов их семей, в целях обеспечения их защиты и охраны;».

Ст. IV. - В Уголовный кодекс Республики Молдова № 985/2002 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2009 г., № 72-74, ст.195), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (2) статьи 303 изложить в следующей редакции:

«(2) Вмешательство в какой бы то ни было форме в специальную следственную деятельность, в деятельность органов уголовного преследования, в деятельность национальных судебных инстанций или в деятельность персонала международных судебных инстанций с целью воспрепятствования скорейшему, полному и объективному расследованию уголовного дела

наказывается штрафом в размере до 700 условных единиц или лишением свободы на срок до 2 лет.».

2. Дополнить Кодекс статьей 349¹ следующего содержания:

«Статья 349¹. Угроза или насилие в отношении судьи или прокурора

(1) Угроза уничтожением имущества в адрес судьи, прокурора, связанная с исполнением ими служебных обязанностей, или в адрес их близких родственников

наказывается штрафом в размере от 800 до 1550 условных единиц, либо неоплачиваемым трудом в пользу общества на срок до 220 часов, либо лишением свободы на срок до 2 лет.

(2) Угроза убийством, причинением телесных повреждений или иного вреда здоровью либо лишением свободы в адрес судьи, прокурора, связанная с исполнением ими служебных обязанностей, или в адрес их близких родственников

наказывается лишением свободы на срок до 4 лет.

(3) Применение насилия, не опасного для жизни или здоровья, в отношении судьи, прокурора, связанное с исполнением ими служебных обязанностей, или в отношении их близких родственников либо уничтожение их имущества

наказываются лишением свободы на срок до 6 лет.

(4) Применение насилия, опасного для жизни или здоровья судьи, прокурора, связанное с исполнением ими служебных обязанностей, или в отношении их близких родственников

наказывается лишением свободы на срок до 8 лет.

(5) Действия, предусмотренные частями (1) – (4), сопряженные:
а) с уничтожением имущества средствами, опасными для жизни или здоровья множества лиц;
с) с причинением имущественного ущерба в крупных размерах;
d) с иными тяжкими последствиями,

наказываются лишением свободы на срок от 5 до 10 лет.».

Ст. V. - (1) Настоящий закон вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Правительству в шестимесячный срок:

а) представить Парламенту предложения по приведению действующего законодательства в соответствие с настоящим Законом;
б) привести свои нормативные акты в соответствие с настоящим Законом.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА